

Grzegorz Tokarz

Stosunki dwustronne między III Rzeczpospolitą a Królestwem Arabii Saudyjskiej po 1989 roku

---

Przegląd Naukowo-Metodyczny. Edukacja dla Bezpieczeństwa nr 4, 45-51

2011

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Grzegorz TOKARZ
Uniwersytet Wrocławski

STOSUNKI DWUSTRONNE MIĘDZY III RZECZPOSPOLITĄ A KRÓLESTWEM ARABII SAUDYJSKIEJ PO 1989 ROKU

Arabia Saudyjska należy do jednych z ważniejszych krajów na Półwyspie Arabskim, składa się na to zarówno bogactwo naturalne tego państwa (ropa naftowa), jak również położenie geopolityczne. Obszar, liczący około 2 149 000 km kwadratowych zamieszkuje ponad 26 000 000 mieszkańców. Kraj ten graniczy z takimi państwami jak Irak, Jemen, Jordania, Katar, Kuwejt, Oman, Zjednoczone Emiraty Arabskie. Pod względem politycznym, mimo dominującego w nim wahhabizmu, skłania się ku sojuszowi ze Stanami Zjednoczonymi Ameryki Północnej.

Ważnym porozumieniem w stosunkach z Polską jest *Umowa o współpracy w dziedzinie gospodarki, handlu, inwestycji, techniki, kultury, turystyki, młodzieży i sportu*. Podpisano ją w stolicy Arabii Saudyjskiej w październiku 2003 r. Kwestiom ekonomicznym poświęcone są artykuły 2-5 (jest to zresztą najdłuższa część Umowy), zaznaczono w nich, iż istnieje potrzeba współpracy w takich dziedzinach jak handel i inwestycje, z tego też względu należy rozwijać kontakty związane z różnego rodzaju projektami przemysłowymi, naftowymi, petrochemicznymi, wydobywczymi, rolnymi czy hodowlanymi. Szczególnie ważną sprawą, którą podkreślono, jest podjęcie działań w celu rozwoju i dywersyfikacji handlu, biorąc pod uwagę, że państwo polskie dążyło do wstąpienia w strukturę Unii Europejskiej (co determinować miało jego stosunki z krajami znajdującymi się poza tą organizacją), stwierdza się, że do momentu przystąpienia, między Polską a Arabią Saudyjską obowiązywać będzie klauzula Największego Uprzywilejowania. Jednocześnie zaznaczono, iż nie będzie ona obejmować takich kwestii jak preferencje celne, którymi są objęte kraje mniej rozwinięte, czy preferencje dla najbliższych sąsiadów. Obie strony uznały, iż wspierać będą inwestycje, polskie w Arabii Saudyjskiej, saudyjskie w Polsce, wiąże się z tym zapewnienie, iż kapitał i inwestycje uzyskają podstawowe gwarancje. Jedynie w krótkim artykule 6 wspomina się o tym, iż strona polska i saudyjska popierać będą współpracę w dziedzinie techniki, kultury, turystyki, młodzieży i sportu (wymiana wizyt, fundowanie stypendiów). Strony Umowy uznały, że istnieje możliwość powołania do życia specjalnej Komisji (artykuł 8), której celem byłoby usprawnienie współpracy. Umowa obowiązywać miała przez jeden rok, przy czym jeśli na trzy miesiące przed upływem jej okresu nie zostanie wypowiedziana (notyfikacja), wtedy obowiązywać ma przez rok następny.¹

Odpowiednie *Oświadczenie Rządowe* pojawiło się w styczniu 2004 roku. Prezydent ratyfikował ten dokument 11 czerwca 2004 roku, *Umowa* obowiązywać miała od 19 sierpnia 2004 roku.²

---

¹ *Umowa Ramowa między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Królestwa Arabii Saudyjskiej o współpracy w dziedzinie gospodarki, handlu, inwestycji, techniki, kultury, turystyki, młodzieży i sportu*, „Dziennik Ustaw” 2004, nr 244, poz. 2447

² *Oświadczenie rządowe z dnia 17 sierpnia 2004 r. w sprawie mocy obowiązującej Umowy Ramowej między rządem Rzeczypospolitej Polskiej a rządem Królestwa Arabii Saudyjskiej o współpracy*

Ważnym dokumentem regulującym relacje gospodarcze między III Rzeczpospolitą a Arabią Saudyjską jest *Konwencja w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu*. Odpowiednie porozumienie zawarto w Rijadzie 22 lutego 2011 r. Biorąc pod uwagę podatki w Polsce, *Konwencja* ta dotyczy podatku dochodowego od osób fizycznych i podatku dochodowego od osób prawnych, odnośnie zaś Arabii Saudyjskiej, jest to podatek dochodowy (wraz z podatkiem od działalności inwestycyjnej w gaz ziemny) oraz podatek Zakat. Przy czym zaznaczono również, że *Konwencja* powyższa obejmować będzie również podatki tego samego rodzaju lub podobne, jeśli w przyszłości któraś ze stron je wprowadzi. W związku z tym uznano za konieczne, aby o wszelkich zmianach w prawie podatkowym podpisujące porozumienie państwa się informowały. Powyższa *Konwencja* została podpisana na czas nieokreślony, przy czym można ją wypowiedzieć za pomocą noty dyplomatycznej, musi jednak minąć pięć lat od czasu wejścia w życie tego porozumienia. Wypowiedzieć ją można do końca czerwca każdego roku (po upływie wspomnianych pięciu lat).³

Interesującym aspektem jest to, iż *Konwencja* powyższa została ratyfikowana w drodze Ustawy (dnia 10 czerwca 2011 r.), w artykule 1 stwierdzono, iż Sejm wyraża zgodę na jej ratyfikację przez Prezydenta. Stwierdzono przy tym, iż *Ustawa* ta zacznie obowiązywać dwa tygodnie po jej ogłoszeniu.⁴

Niewątpliwie jedną z ważniejszych kwestii w relacjach między polską a Arabią Saudyjską jest sprawa wzajemnej wymiany gospodarczej, ukazuje ją poniższa tabela:

Rok	2006 ²	2007	2008	2009	2010	Dynamika % 2010/2009
Eksport	45,35 ¹	200,01	410,72	161,34	189,78	117,6
Import	47,79 ¹	206,57	226,47	135,06	209,82	155,4
Obroty	93,14 ²	406,58	637,19	296,40	399,60	134,8
Saldo	-2,44 ²	-6,55	184,24	26,28	-20,04	

Źródło: Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Informator ekonomiczny o krajach świata – Arabia Saudyjska, <http://www.msz.gov.pl/files/Informator%20ekonomiczny%20-%20pdf/Arabia%20Saudyjska/Arabia%20Saudyjska%2004.pdf> (dodano 16.01.2012 r.)

w dziedzinie gospodarki, handlu, inwestycji, techniki, kultury, turystyki, młodzieży i sportu, (w:) „Dziennik Ustaw” 2004, nr 244, poz. 2448

³ *Konwencja między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Arabii Saudyjskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu* (kopia w archiwum Autora)

⁴ *Ustawa z dnia 10 czerwca 2011 r. o ratyfikacji Konwencji między Rzeczpospolitą Polską a Królestwem Arabii Saudyjskiej w sprawie unikania podwójnego opodatkowania i zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu oraz Protokołu do tej Konwencji*, podpisanych w Rijadzie dnia 22 lutego 2011 r., „Dziennik Ustaw” 2011, nr 168, poz. 999

Wspomnieć w tym kontekście należy, jakie artykuły III Rzeczpospolita wysyła do Arabii Saudyjskiej, w 2010 r. na pierwszym miejscu, znajdowały się – 28% eksportu – urządzenia mechaniczne i elektryczne, na drugim – 13,1% eksportu – towary pochodzenia zwierzęcego, na trzecim – 11% eksportu – produkty spożywcze, na czwartym – 10,9% wyroby różne np. meble, materace, na piątym – 8,4% wyroby przemysłu papierniczego. W przypadku towarów wysyłanych do Polski z Arabii Saudyjskiej wspomnieć należy – tworzywa sztuczne – 94,6%, produkty przemysłu chemicznego – 2,3% i produkty roślinne – 1,5%.⁵

Nie należy także zapominać o spółkach polsko-saudyjskich, które działały w latach 2004-2009 w Arabii Saudyjskiej. Polimex Mostostal Siedlce S.A. wraz z grupą biznesmenów saudyjskich doprowadzili do powstania POLIMEX ARABIA LTD. Polski Biatel S.A. wraz z Almashrik Co powołali dom życia BIATEL ARABIA, zajmującą się szeroko rozumianą telekomunikacją. Spółkę utworzyli ELEKTROBUDOWA KONIN i AL.-ALAMIYACH oraz PW Elektronik wraz z Batterjee.⁶

Biorąc pod uwagę kontakty gospodarcze między obu krajami wspomnieć należy o najważniejszych wizytach, jakie składali sobie przedstawiciele obu państw, a które miały przede wszystkim przynieść korzyść ekonomiczną. Szczególnie ważna była podróż do tego arabskiego kraju polskiego Ministra Gospodarki Janusza Steinhoffa w kwietniu 2000 r., w czasie spotkań z przywódcami Arabii Saudyjskiej omawiano sprawę współpracy między obydwojoma krajami w takich dziedzinach jak: sektor paliwowo-energetyczny, przemysł stalowy czy obronny. Dzięki współpracy (w tym samym roku) Krajowej Izby Gospodarczej i Rady Saudyjskich Izb Przemysłowo-Handlowych ustalono, iż powstanie Polsko-Saudyjska Rada Biznesu w Rzeczypospolitej Polskiej i Saudyjsko-Polska Rada Biznesu w Arabii Saudyjskiej. W następnym roku, w październiku, w Arabii gościł Marek Pol, pełniący funkcję Ministra Infrastruktury i będący jednocześnie Wiceprezesem Rady Ministrów. Oprócz powyższego Ministra kraj ten odwiedziła również delegacja polskiej Krajowej Izby Gospodarczej (około 40 przedsiębiorców). W następnych latach kontakty między obydwojoma krajami zaczęły się zwiększać. Przejawem tego była wizyta w tym bliskowschodnim kraju w marcu 2004 r. Prezydenta III Rzeczypospolitej Aleksandra Kwaśniewskiego, któremu towarzyszyli polscy przedsiębiorcy. W kwietniu do Polski przybył Minister Transportu Arabii Saudyjskiej. W tym samym roku, w maju miało miejsce w Polsce I Polsko-Saudyjskie Forum Gospodarcze. We wrześniu do III Rzeczypospolitej przybył Minister Przemysłu i Handlu saudyjskiego rządu, podróż ta zbiegła się z dniem polsko-arabskiej współpracy gospodarczej. W trakcie tej wizyty przedstawiciel Arabii Saudyjskiej spotkał się z Ministrem Gospodarki i Pracy oraz Prezesem Rady Ministrów. Rok 2005 to przede wszystkim kolejne, II już Polsko-Saudyjskie Forum Gospodarcze (Warszawa – czerwiec). Do Arabii Saudyjskiej wyjechali przedstawiciele polskiego biznesu skupieni w Krajowej Izbie Gospodarczej (listopad). Reprezentowane były takie branże jak telekomunikacja,

⁵ Ministerstwo Gospodarki, Arabia Saudyjska, (w:) <http://www.mg.gov.pl/Wspolpraca+z+zagranica/Wspolpraca+gospodarcza+Polski+z+>, (pobrano: 05.01.2012 r.)

⁶ Ministerstwo Gospodarki, Arabia Saudyjska, (w:) <http://www.mg.gov.pl/Wspolpraca+z+zagranica/Wspolpraca+gospodarcza+Polski+z+>, (pobrano: 05.01.2012 r.)

gospodarka wodna, szeroko rozumiane budownictwo. W 2006 roku, do najważniejszych wydarzeń zaliczyć można przyjazd Sekretarza Generalnego Saudyjskiej Rady Izby Przemysłu i Handlu, towarzyszyli mu przedstawiciele biznesu saudyjskiego.

Bardziej obfitujący w kontakty był rok 2007, kiedy to w czerwcu do Polski przyleciał król Abdullah, wraz z nim przybyli przedstawiciele biznesu saudyjskiego, w następnym miesiącu państwo polskie odwiedził Minister Ropy Naftowej i Zasobów Naturalnych. Jeśli chodzi o polską aktywność gospodarczą, to wspomnieć należy o udziale polskich przedsiębiorców w Międzynarodowych Targach Przemysłu Spożywczego, Hotelowego i Opakowaniowego i Międzynarodowych targach Medycznych – Ochrona Zdrowia i Szpitalnictwo.

Bardziej udany, pod względem wizyt był rok następny, 2008. W czerwcu miał miejsce szczyt energetyczny (Dżudda), zwołany przez władze Arabii Saudyjskiej. Uczestniczyło w nim 38 państw, z UE zaproszono 8. Wśród nich znalazła się również delegacja z III Rzeczypospolitej, na czele której stanął Minister Gospodarki i Wicepremier Waldemar Pawlak. W listopadzie do państwa rządzonego przez dynastię Saudów przybył polski Minister Skarbu i Podsekretarz Stanu Ministerstwa Gospodarki. W tym samym miesiącu do Polski przybył saudyjski Minister Handlu i Przemysłu, rozmawiał między innymi z Wicepremierem W. Pawlakiem. Z biegiem czasu dało się jednak zauważyć osłabienie wzajemnych kontaktów, dość wspomnieć, że w 2009 r. do ważniejszych wydarzeń należały wizyta Podsekretarza Stanu Ministerstwa Gospodarki w Arabii Saudyjskiej i przyjazd gospodarczej misji saudyjskiej do Polski, w 2010 r. w październiku do III Rzeczypospolitej przybyli przedstawiciele Saudyjsko-Polskiej Rady Biznesu. Pewną nadzieją mogła napawać wizyta Wicepremiera W. Pawlaka w lutym następnego roku w Arabii Saudyjskiej, który uczestniczył w tamtejszym Międzynarodowym Forum Energetycznym. Wtedy to właśnie podpisano wspomnianą już wyżej Konwencję w sprawie unikania podwójnego opodatkowania.⁷

Szczególnie ważnym dokumentem wydaje się Umowa o współpracy w zwalczaniu przestępczości z 25 czerwca 2007 r. Porozumienie to podpisano w Warszawie, w artykule 1 w sposób szczegółowy wymienia się kwestie, którymi powinny zająć się wspólnie obie strony. Wymienia się w tym kontekście terroryzm oraz przestępczość zorganizowaną, zwalczanie przemytu i sprzedaży środków odurzających. Uznano za konieczne wspólne działania w zakresie walki z przestępstwami o charakterze gospodarczym, handlem ludźmi (szczególnie zaś kobietami i dziećmi), jak również przemytem nielegalnych emigrantów. Dostrzeżono niebezpieczeństwo związane (a tym samym potrzebę walki z nim) z nielegalnym handlem bronią lub materiałami promieniotwórczymi czy jądrowymi. Wśród innych płaszczyzn wzajemnej współpracy wymienić należy walkę z przestępstwami: komputerowymi (w tym z działaniami mogącymi zagrozić bezpieczeństwu sieci informatycznych), czy skierowanymi przeciwko środowisku naturalnemu. Niewątpliwie ważnym aspektem powyższej współpracy jest wspólna aktywność skierowana przeciwko nielegalnym działaniom, które skierowane są przeciwko życiu czy własności. Umowa powyższa wymienia instytucje ze strony

---

⁷ Ministerstwo Spraw Zagranicznych. Informator ekonomiczny o krajach świata – Arabia Saudyjska, (w:) <http://www.msz.gov.pl/files/Informator%20ekonomiczny%20%20pdf/Arabia%20Saudyjska/Arabia%20Saudyjska%2004.pdf>, (pobrano: 16.01.2012 r.)

polskiej i saudyjskiej, które powinny ze sobą współpracować, w przypadku tej pierwszej są to: Minister Spraw Wewnętrznych, właściwy minister do spraw finansowych, właściwy minister do spraw instytucji finansowych, Szef Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Generalny Inspektor Informacji Finansowej. Arabię Saudyjską reprezentować miało Ministerstwo Spraw Wewnętrznych. W artykule czwartym stwierdzono, iż można powoływać i zasięgać opinii ekspertów, którzy pomogą w wymianie doświadczeń. Z tym artykułem korespondują następnie, piąty, szósty, siódmy, ósmy i dziewiąty, które podkreślają potrzebę właściwego komunikowania się, przekazywanie sobie informacji dotyczących popełnionych przestępstw, zapewnienia bezpieczeństwa przekazywania informacji niejawnych, odbywania konferencji i seminariów poświęconych walce z działaniami nielegalnymi. Szczególnie ciekawy wydaje się artykuł 11, w którym stwierdzono, iż w celu weryfikacji wzajemnej współpracy, jak również aby określić właściwe kierunki jej rozwoju należy powołać do życia Komisję Ekspertów, w jej skład weszliby przedstawiciele właściwych organów polskich i saudyjskich. Nie uszczegółowiono kalendarza spotkań, pozostawiając to do decyzji obu stron, przy czym powinny odbywać się raz w Polsce, raz w Arabii Saudyjskiej. W następnych artykułach stwierdza się, że (artykuł 12 i 13), iż kwestie sporne będą rozstrzygane czy to poprzez bezpośrednie rokowania lub też w drodze dyplomatycznej. Jak również iż zapisy tejże *Umowy* nie będą naruszać innych Umów, które umawiające się państwa wcześniej podpisały. Istnieje kilka przypadków, które mogą doprowadzić do rezygnacji ze stosowania zapisów tegoż porozumienia (artykuł 16), w tym kontekście wymienić należy ewentualne naruszenie suwerenności Polski czy Arabii Saudyjskiej, jeśli takowe współdziałanie może utrudnić właściwe postępowanie karne lub też w przypadku, gdy współpraca może być sprzeczna z prawem wewnętrznym danego kraju. *Umowa* została podpisana na trzy lata (artykuł 17), jeśli Polska czy Arabia Saudyjska jej nie wypowiedzi, wtedy automatycznie się ją przedłuża na taki sam okres, można ją wypowiedzieć trzy miesiące przed upływem jej ważności.⁸

Wspomnieć należy o najważniejszych wizytach, jakie w Arabii Saudyjskiej złożyli polscy politycy. Niewątpliwie jedną z kluczowych, także ze względu na to, iż zapoczątkowała nowe relacje między obu krajami (po wyrwaniu się państwa polskiego spod dominacji radzieckiej), był przyjazd do stolicy Arabii Saudyjskiej delegacji roboczej reprezentującej dwa polskie Ministerstwa: Spraw Zagranicznych i Obrony Narodowej, miała ona miejsce na przełomie listopada i grudnia 1990 r. Zauważyć jednocześnie należy, że kontakty między przedstawicielami Polski pokomunistycznej a politykami saudyjskimi miały miejsce jeszcze w 1989 r., rozmawiano w czasie trwania sesji Zgromadzenia Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych. W grudniu 1990 r. do stolicy Arabii Saudyjskiej przylecieli przedstawiciele trzech polskich Ministerstw: Spraw Zagranicznych – J. Majewski, Obrony Narodowej – J. Onyszkiewicz i Współpracy Gospodarczej z Zagranicą – J. Kaczurba. Efektem tej wizyty było podpisanie dwóch porozumień, *Porozumienie między Rządem RP i Rządem Królestwa Arabii Saudyjskiej w kwestii Polskich Sił Wsparcia na Terytorium Królestwa Arabii*

⁸ *Umowa między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Królestwa Arabii Saudyjskiej o współpracy w zwalczaniu przestępczości*, „Dziennik Ustaw” 2009, nr 28, poz. 172

Saudyjskiej i Umowa między Ministerstwem Obrony RP i Ministerstwem Obrony Królestwa Arabii Saudyjskiej. W 1992 r. ten bliskowschodni kraj odwiedzają Wiceminister Spraw Zagranicznych III Rzeczypospolitej i minister Kancelarii Prezydenta. Ważnym rokiem we wzajemnych stosunkach był 1995 r., w maju Polska i Arabia Saudyjska nawiązała stosunki dyplomatyczne. Co ciekawe, o ile otwarcie polskiej ambasady w stolicy Arabii Saudyjskiej miało miejsce dopiero w czerwcu 1998 r., to listy uwierzytelniające przedstawiciel Polski przedstawił w październiku 1999 r. W 2000 r. zostaje w Dżeddzie otwarty polski konsul. W sierpniu 1995 r. do Rijadu przybył minister Spraw Zagranicznych Władysław Bartoszewski, oraz Wiceminister Współpracy Gospodarczej z Zagranicą J. Kamiński, następną wizytą tak wysokiego szczebla miała miejsce w kwietniu 1999 r., kiedy to do tego kraju przyjechał Wiceminister Spraw Zagranicznych Radosław Sikorski.⁹ W listopadzie 2000 r. w Arabii Saudyjskiej przebywała polska delegacja, w skład której weszli między innymi Marszałek Senatu Alicja Grzeškowiak i Wicemarszałek Sejmu Adam Król. Rok 2003 r. obfitował w odwiedziny przedstawicieli polskich resortów związanych z bezpieczeństwem w tym bliskowschodnim kraju. W kwietniu do Arabii Saudyjskiej przybył Zbigniew Siemiątkowski, stojący na czele Agencji Wywiadu, a we wrześniu Jerzy Szmajdziński, Minister Obrony Narodowej. W 2004 r. do ważniejszych wizyt polityków polskich w Arabii Saudyjskiej należały: delegacja Ministerstwa Sprawiedliwości – luty, wspomniana już wcześniej podróż Prezydenta Aleksandra Kwaśniewskiego – marzec, w 2005 r. do tego państwa przybyła delegacja Polsko-Saudyjskiej Grupy Parlamentarnej – luty, Premier Marek Belka uczestniczył w pogrzebie króla Fahda – sierpień, w 2006 r. w stolicy Arabii Saudyjskiej przebywał Wiceminister Spraw Zagranicznych W. Waszczykowski – styczeń, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego M. Seweryński – listopad. Następną, ważniejszą wizytą przedstawiciela polskiego rządu miała miejsce w 2009 r., kiedy to kraj rządony przez Saudów odwiedził Minister Sportu i Turystyki M. Drzewiecki – marzec, oraz delegacja Ministerstwa Finansów – październik.¹⁰

Zauważyć należy, że konsekwencją zaangażowania się państwa polskiego po stronie Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej był udział wojsk polskich w operacji „Pustynna Burza”, w ramach misji pokojowej do Arabii Saudyjskiej (1990-1991) skierowano 393 żołnierzy, wspomnieć również trzeba o wysłaniu na wody tego państwa dwóch okrętów, szpitalnego ORP „Wodnik” i ratowniczego ORP „Piaś”.¹¹ Na pierwszym z nich służbę pełniły 73 osoby, na drugim 67, ich bazą wypadową był port Al.-Jubil. Wspomnieć również należy o polskim personelu medycznym, który zasilił szpital Marynarki Wojennej w Al.-Jubail, szpital Wojsk Lądowych w Khafr Al.-Batem i placówkę medyczną Sił Powietrznych w Dhahran.¹²

Wspomnieć należy o wizytach przedstawicieli władz saudyjskich w III Rzeczypospolitej. Z poważniejszych wymienić trzeba przyjazd w listopadzie

⁹ Historia stosunków dwustronnych Arabii Saudyjskiej i Polski, (w:) <http://www.saudiembassy.pl/Historia,Stosunkow,Dwustronnych,Arabii,Saudyjskiej,i> (pobrano: 05.01.12 r.)

¹⁰ Kalendarium Ambasady RP w Rijadzie, (w:) <http://www.rijad.polemb.net/index.php?document=17>, (pobrano: 05.01.2012 r.)

¹¹ *Polacy w służbie pokoju 1953-2003*. Warszawa 2002, s. 6 i 47

¹² G. Ciechanowski, *Polski kontyngent wojskowy w operacji „Pustynna Burza” w latach 1990-1991*, (w:) <http://skmponz.szczecin.pl/polski-kontyngent-wojskowy-w-operacji-%E2%80%9E9Epu> (pobrano: 11.01.2011 r.)

1995 r. do Polski Wiceministra Spraw Zagranicznych Arabii Saudyjskiej, nieco bardziej bogaty w odwiedziny dostojników saudyjskich był rok 1999, w maju, dzięki zaproszeniu wystosowanemu przez Marszałków obu izb polskiego parlamentu przyjechał do Warszawy przewodniczący saudyjskiego Zgromadzenia Doradczego, we wrześniu zaś delegacja tamtejszego Ministerstwa Szkolnictwa Wyższego. W następnym roku do stolicy III Rzeczypospolitej przybył Wiceminister Spraw Zagranicznych Arabii Saudyjskiej – marzec. W październiku 2001 r. rozpoczyna działalność w Polsce ambasada saudyjska, wtedy też dyplomata z Arabii Saudyjskiej składa swoje listy uwierzytelniające. W czerwcu 2003 r. Polska gościła pełniącego obowiązki szefa wywiadu saudyjskiego, w październiku ponownie przebywał w III Rzeczypospolitej przewodniczący Zgromadzenia Doradczego. Bardziej płodny w wizyty był rok następny – Minister Spraw Zagranicznych Arabii Saudyjskiej (luty), delegacja Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (marzec), Ministra Transportu (kwiecień), Ministra Szkolnictwa Wyższego (czerwiec). Kolejnym ważnym rokiem w stosunkach między Polską a Arabią Saudyjską był 2007, kiedy to do Warszawy przybył król Abdullah (czerwiec). Wizyta ta obfitowała w szereg podpisanych porozumień, które regulowały współpracę między ministerstwami spraw wewnętrznych, instytucjami naukowymi czy medycznymi obu państw. Wiceminister Obrony i Lotnictwa rozmawiał z pracownikami polskiego MON i MSZ oraz Prezydentem Lechem Kaczyńskim (sierpień).¹³

Zauważyć należy, że relacje między obu państwami w ostatnich latach zaczęły słabnąć, oczywiście, jest to związane z priorytetami polskiej polityki zagranicznej, według których należy całą uwagę skierować na działania dyplomatyczne na forum europejskim czy szerzej, euroatlantyckim. Niestety, nie docenia się znaczenia państw bliskowschodnich, bogatych zarówno w surowce naturalne, jak i posiadających ważne znaczenie geopolityczne (w tym oczywiście Arabii Saudyjskiej). Pamiętać przy tym należy, że w przeszłości Polska miała z tymi krajami bliskie relacje, oplacalne dla obu stron.

Streszczenie

Autor przeanalizował najważniejsze dokumenty jakie zawarły między sobą Arabia Saudyjska i III Rzeczpospolita. Opisał wizyty przedstawicieli władz saudyjskich w Polsce i władz polskich w Arabii Saudyjskiej. Wspomniał o udziale polskich jednostek wojskowych w koalicji antyirackiej, stacjonujących w Arabii Saudyjskiej.

Summary

The author has analyzed the most important documents that have described the Kingdom of Saudi Arabia and the Third Polish Republic. He described Saudi government officials' visit in Poland and the Polish authorities' visit in the Kingdom of Saudi Arabia. He mentioned the participation of Polish military units in the war against Iraq, stationed in Saudi Arabia.

---

¹³ Kalendarium Ambasady RP w Rijadzie, (w:) <http://www.rijad.polemb.net/index.php?document=17>, (pobrano: 05.01.2012)